

NSK DRŽAVA SARAJEVO

„U ovoj klaonici ste mogli postati zombiji“ – rekao je Peter Mlakar Sarajlijama na otvorenju NSK države u opkoljenom Sarajevu. U nedostatku svega, Sarajlije su se održavale u životu izložbama, koncertima i predstavama organiziranim na različitim lokacijama po gradu – od haustora do javnih prostora. Značaj umjetnosti postaje mnogo snažniji od pukog medija komunikacije. Umjetnošću se jačao duh, istrajavalo, saopštavalo, čuvao zdrav razum, pružao otpor ništavilu.

Jedan od događaja koji je Sarajevu dao nadu i stvorio iluziju normalnosti je bio umjetničko-politički projekat NSK država Sarajevo umjetničkog pokreta Neue Slowenische Kunst, predstavljen u Narodnom pozorištu 21. i 22. novembra 1995. godine. Simultano sa pripremom za koncert Laibacha u Sarajevu, koja je podrazumijevala potragu za strujom i opremom, na drugim koordinatama se odlučivalo o budućnosti Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Redovi pred pasoškim odjelom NSK su pokazivali koliko su Sarajlijama značili pasoši. Većini je to bio prvi pasoš nakon crvenog jugoslovenskog. Interesovanje za koncert je bilo toliko da je bočni ulaz u Narodno pozorište bio provaljen, jer su ljudi koji nisu uspjeli nabaviti kartu na taj način pokušali prisustvovati. Kad se sva publika ukrcala u Narodno pozorište, Sarajlije su dobile koncert – po kvalitetu ravnopravan sa onim koji su se održavali u sklopu NATO turneje ove grupe.

Više od dvije decenije nakon „historijskog koncerta“ Historijski muzej BiH izložbom „NSK država Sarajevo“ otvara priču o kulturi i umjetnosti pod opsadom, događajem koji je u hronološkom smislu zaključio opsadu. Ova priča je predočena kroz fotografske zapise Zorana Kanlića i svjedočanstva građana Sarajeva. Otvaramo je, između ostalog, da nam služi kao podsjetnik na snagu i moć umjetnosti, koju danas često koristimo u Historijskom muzeju BiH da progovorimo o prošlosti.